

Полтавський державний медичний університет
Кафедра фізичної та реабілітаційної медицини

**Актуальні питання
фізіотерапії, курортології та
реабілітації**

Мета викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання фізіотерапії, курортології та реабілітації» - формування у здобувачів вищої освіти уявлення щодо механізмів дії лікувальних фізичних чинників, показань та протипоказань, правил призначення при різних захворюваннях, набуття здобувачами вищої освіти знань про можливість використання лікувальних фізичних чинників на різних етапах лікування та реабілітації для найшвидшого досягнення мети, а саме ефективного і раннього повернення хворих та людей з інвалідністю до побутових і трудових процесів.

Завдання вивчення дисципліни:

- розуміння значення фізіотерапії, курортології та реабілітації для медицини та системи охорони здоров'я, її місце в системі медичних знань, мати уявлення про її становлення, основні етапи розвитку
- формування знань з теоретичних основ використання лікувальних фізичних чинників, сучасного стану фізіотерапії, курортології та реабілітації в Україні та за кордоном;
- оволодіння сутністю, змістом, принципами призначення лікувальних фізичних чинників;
- оволодіння методами та методиками застосування лікувальних фізичних чинників;
- набуття знань стосовно техніки безпеки та набуття практичних навичок при роботі з основною фізіотерапевтичною апаратурою;
- навчання вмінню застосовувати знання для правильного використання методів та методик фізіотерапії, курортології та реабілітації;
- забезпечення загальної і професійної підготовки з використання лікувальних фізичних чинників, що визначають готовність майбутнього фахівця до життєдіяльності й обраної професії.

Курортологія (від нім. kurort –лікувальна місцевість і грец. Λόγος- наука) – розділ медицини, що вивчає лікувальні властивості природних чинників, механізми їхньої дії на організм людини та соціально-гігієнічні умови функціонування системи санаторно-курортних установ.

Наука про курорти розвинулась в міру накопичення знань про цілющі природні фактори - клімат, мінеральні води, лікувальні грязі та ін. - і у зв'язку з розширенням мережі курортів і розвитком курортної справи в цілому.

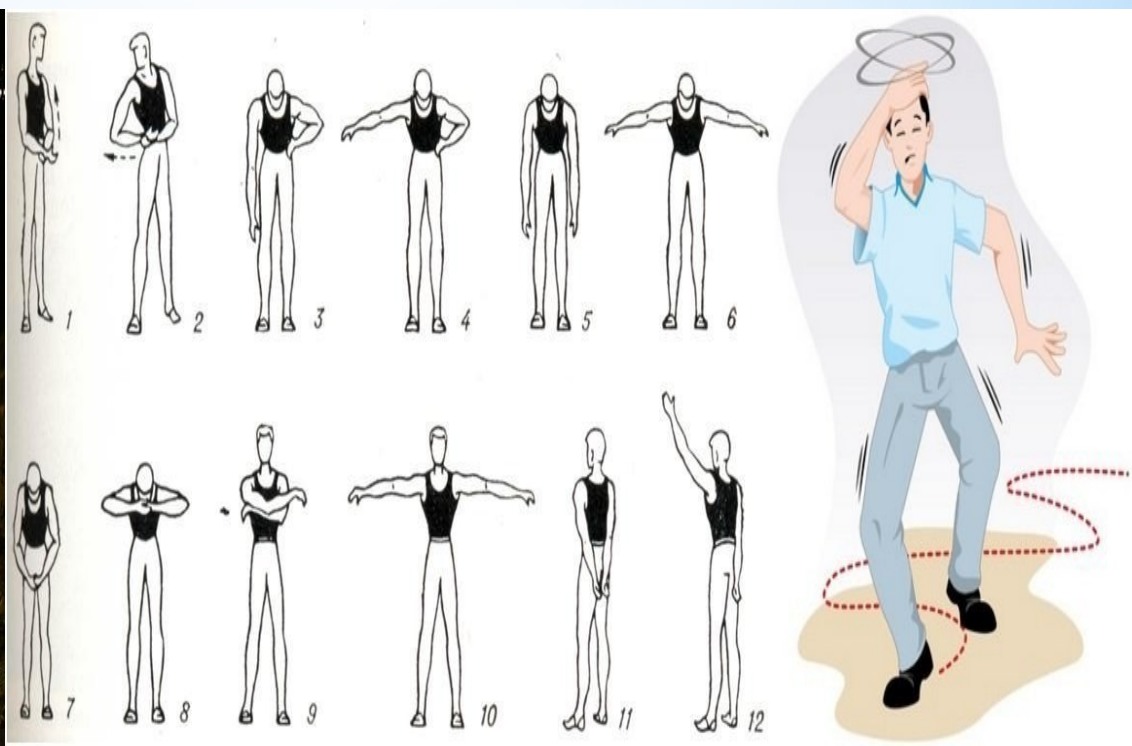

Сучасна курортологія - медична навчальна дисципліна, яка вивчає лікувальні властивості природних фізичних факторів, характер їх дії на організм людини, можливості їх застосування з лікувальною і профілактичною метою на курортах і поза їх межами, яка розробляє рекомендації для санаторно-курортного лікування і методи застосування курортних факторів при різних захворюваннях. Крім того, до завдань курортології входять пошук і дослідження курортних ресурсів, вивчення потреб населення в санаторно-курортному лікуванні і розробка наукових основ його організації, принципів і нормативів курортного будівництва і благоустрою, включаючи питання санітарної охорони курортів. Розділами курортології є бальнеологія, бальнеотерапія і бальнеотехніка; грязелікування, медична кліматологія і кліматотерапія; окремий розділ вивчає питання організації, планування і будівництва курортів. Курортологія використовує досягнення і методи суміжних наукових дисциплін - загальної кліматології і гідрогеології; фізіології, гігієни та інших наук.

Реабілітація (re- повторна дія, відновлення, habilis- зручний, пристосований) один із найважливіших напрямків у системі охорони здоров'я, що включає державні, соціально-економічні, психологічні, професійні, педагогічні та інші заходи, спрямовані на профілактику та лікування захворювань, які призводять до тимчасової втрати працездатності, а також на повернення хворих і людей з інвалідністю до суспільно корисної праці. В медичну практику термін «реабілітація» був уведений Майером (Maier) в 1963 році.

Під **фізіотерапією** розуміють застосування фізичних чинників з лікувальною і профілактичною метою.

Основу фізіотерапії складають природні чинники (сонце, клімат, мінеральні і прісні води, купання в ріках, морях, грязі, глина, нафталан, озокерит, пісок) і преформовані чинники (апарати, які генерують різноманітні види енергії). З урахуванням використання енергії методи фізіотерапії діляться на електролікування, світлолікування, теплолікування, механолікування (масаж), застосування ультразвука і радіоактивного випромінювання.

Загальна фізіотерапія вивчає особливості фізичних факторів і механізм їхньої дії на організм людини в нормі і патології, а приватна - застосування фізичних методів при конкретних захворюваннях.

Здобувач освіти повинен володіти сучасним арсеналом методів та методик фізіотерапії, курортології, реабілітації для своєчасного та адекватного застосування їх в комплексному лікуванні хворих різного профілю, що спрямовано на найбільш ефективне і швидке відновлення здоров'я і порушених функцій, а при неможливості цього – створення стійкої компенсації, в цілому ж – на підвищення якості життя хворих.

Реабілітаційна стратегія охорони здоров'я є окремим напрямом, головною метою якого є досягнення оптимального рівня функціонування особи у взаємодії з її навколишнім середовищем. Основним завданням вивчення дисципліни «Актуальні питання фізіотерапії, курортології та реабілітації» є отримання та поглиблення знань і застосування при різних захворюваннях фізичних методів впливу та їх комбінації з метою зменшення наслідків порушення функцій або інвалідизації індивідуума.

- * Курортологія та курорти України : навч. посіб. для самостійної роботи студентів VI курсу медичних факультетів при підготовці до практичних занять з навчальної дисципліни «Медична реабілітація» / уклад. С. М. Малахова, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 105 с.
- * Фізіотерапія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів/В.Д. Сиволап, В.Х. Каленський; ЗДМУ.- З.: ЗДМУ, 2014-196 с.

